

Vlada Republike Hrvatske

**Pregovaračko stajalište Republike Hrvatske
za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji
za poglavlje 30. „Vanjski odnosi”**

Zagreb, 28. ožujka 2007. godine

**MEĐUVLADINA KONFERENCIJA O PRISTUPANJU
REPUBLIKE HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI**

PREGOVARAČKO STAJALIŠTE REPUBLIKE HRVATSKE

POGLAVLJE 30. – VANJSKI ODNOSI

I. SAŽETAK PREGOVARAČKOG STAJALIŠTA

Republika Hrvatska prihvaća pravnu stečevinu Europske unije (EU) obuhvaćenu poglavljem 30. "Vanjski odnosi" kakva je na snazi 1. siječnja 2007. godine, te je spremna ostvariti njenu punu provedbu do pristupanja EU. Za potrebe priprema za članstvo, Hrvatska u ovoj fazi smatra 2009. godinu ciljnom godinom svog pristupanja u EU.

Hrvatska ne traži trajna izuzeća niti prijelazna razdoblja za provedbu pravne stečevine obuhvaćene ovim poglavljem.

II. ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

Zakonodavni okvir

II.a. Trgovinska politika

Trgovinska politika Republike Hrvatske određena je članstvom u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO), te sklopljenim Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica (NN-MU 14/01), kao i ostalim ugovorima o slobodnoj trgovini.

Temeljni propis koji uređuje trgovinsku politiku Republike Hrvatske je Zakon o trgovini (NN 11/96, 101/98, 30/99, 75/99, 76/99, 02/01, 109/01 i 49/03 – pročišćeni tekst, 96/03, 103/03, 170/03 i 55/04) koji uređuje uvjete za obavljanje trgovine s inozemstvom. Zakon je na snazi od 1996. godine, a znatne izmjene i dopune predmetnog Zakona usvojene su tijekom 1999. godine radi usklađivanja s odredbama i pravilima WTO-a. Radi cjelovite provedbe preuzetih međunarodnih obveza doneseni su provedbeni propisi za određena područja, kao npr. za trgovinske zaštitne instrumente.

Novi Prijedlog Zakona o trgovini, koji je u izradi, predviđa odredbu kojom se utvrđuje da će danom pristupanja Hrvatske EU, odredbe koje se odnose na trgovinsku politiku prestati važiti s obzirom da će se preuzeti Zajednička trgovinska politika EU.

Svjetska trgovinska organizacija (WTO)

Republika Hrvatska postala je članicom Svjetske trgovinske organizacije (WTO-a) 30. studenog 2000. godine, stupanjem na snagu Protokola o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (NN – MU 13/00) koji je time postao dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Hrvatska je kao članica WTO-a preuzela sve sporazume, odluke i izjave iz Urugvajске runde multilateralnih pregovora o trgovini, osim višestranog (plurilateralnog) WTO Sporazuma o javnim nabavama (*GPA*). Snižavanje carinske zaštite u skladu s uvjetima članstva odvijalo se kroz prijelazna razdoblja, te je za industrijske proizvode prijelazno razdoblje završeno 2005. godine, a za poljoprivredne i prehrambene proizvode 1. siječnja 2007. godine.

Nadzor izvoza i uvoza neobrađenih dijamanta

Nadzor uvoza i izvoza neobrađenih dijamanta, te postupak certificiranja radi provođenja Kimberley procesa Republika Hrvatska provodi temeljem Uredbe o nadzoru uvoza i izvoza neobrađenih dijamanta (NN 97/03, 142/03, 176/04 i 14/06).

Certifikate za izvoz neobrađenih dijamanta izdaje Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva. Certifikate za uvoz neobrađenih dijamanta ovjerava Carinska ispostava Zračna luka Zagreb. Certifikat Republike Hrvatske, čiji pojedinačni format označava svaku isporuku neobrađenih dijamanta, ispunjava sve sigurnosne zahtjeve koji su propisani u Dodatku I KPCS (Postupak izdavanja certifikata Kimberley procesa), otporan je tj. zaštićen od krivotvorenja.

Kao sudionica Kimberley procesa od kolovoza 2003. godine, Hrvatska svake godine dostavlja izvješća o primjeni Postupka izdavanja certifikata Kimberley procesa (*Kimberley Process Certification Scheme*) u skladu s Odjeljkom VI, st. 11 KPCS dokumenta.

Trgovinski zaštitni instrumenti

Trgovinski zaštitni instrumenti u Republici Hrvatskoj temelje se na odredbama i pravilima WTO-a što je bila jedna od obveza koju je Hrvatska prihvatila tijekom postupka primitka u WTO. Mjere zaštite domaće proizvodnje Hrvatska provodi putem Uredbe o mjerama zaštite domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza (NN 73/02 i 33/03) i Uredbe o postupku i načinu utvrđivanja antidampinške i kompenzacijske pristojbe (NN 139/04).

Carinska tarifa

Temeljem Zakona o carinskoj tarifi (NN 61/00 i 117/00) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 30. studenog 2006. godine donijela Uredbu o Carinskoj tarifi za 2007. godinu (NN 134/06). Carinska tarifa uzima u obzir obveze Republike Hrvatske koje

proizlaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, iz članstva u WTO-u kao i ugovora o slobodnoj trgovini koje je Hrvatska sklopila s drugim državama.

Carinska tarifa za 2007. godinu temelji se na Kombiniranoj nomenklaturi EU i u nju su u potpunosti uvrštene izmjene Harmoniziranog sustava i Kombinirane nomenklature EU za 2007. godinu.

Uredba o Carinskoj tarifi za 2007. godinu sadrži odredbe o jedinstvenoj stopi carine koje su prenesene iz Carinskog zakona.

Carinske kvote

Carinske kvote, po važećim propisima Republike Hrvatske, postoje samo za poljoprivredne proizvode i sve su povlaštene (preferencijalne), a temelje se na Protokolu o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije, Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, ugovorima o slobodnoj trgovini i Zakonu o poljoprivredi (NN 66/01, 83/02) u dijelu koji se odnosi na autonomne kvote. Raspodjela svih kvota regulirana je Uredbom o raspodjeli carinskih kvota za poljoprivredno-prehrambene proizvode podrijetlom iz zemalja članica Svjetske trgovinske organizacije i zemalja s kojima je Hrvatska sklopila ugovor o slobodnoj trgovini i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (NN 55/04, 146/04 i 138/05). Temeljem navedene Uredbe kvote se dijele po sustavu licenci, o čemu ministarstvo nadležno za poljoprivredu izdaje uvozniku licencu. Carinska uprava informatički evidentira izdane licence, te prati, nadzire i izvješćuje o ostvarenju uvoza robe.

Izmjenama Uredbe za provedbu Carinskog zakona (NN 5/07) usklađene su odredbe vezane uz upravljanje tarifnim kvotama koje se odobravaju po kronološkom redu datuma carinskih deklaracija (*first come – first served*) i sustav izvještavanja u provedbi nadzora za robu za koju je odobreno povlašteno postupanje u okviru tarifne kvote. Time je utvrđen zakonodavni okvir za primjenu upravljanja kvotama koje se odobravaju po kronološkom redu datuma carinskih deklaracija.

Opći sustav preferencijala

Danas je Republika Hrvatska samo korisnica povlastica u okviru općeg sustava preferencijala (*GSP*) slijedećih zemalja: Kanada, Japan, Australija, Novi Zeland, SAD, Ruska Federacija, Ukrajina, Bjelorus i Kazahstan.

Iako Hrvatska ne primjenjuje opći sustav preferencijala (*GSP*) postoji zakonska mogućnost za njegovu primjenu temeljem članka 5. stavka 2. Zakona o carinskoj tarifi.

Tekstil

Republika Hrvatska nema sustav ugovora o tekstilu s drugim državama. Kod uvoza tekstila u Hrvatsku ne postoje nikakva količinska ograničenja (kvote), već se primjenjuju odgovarajuće carinske stope.

Čelik

Republika Hrvatska nema sustav ugovora o čeliku s drugim državama. Kod uvoza čelika u Republiku Hrvatsku ne postoje količinska ograničenja (kvote), već se za vrlo mali broj proizvoda primjenjuju odgovarajuće carinske stope. Iznimno, za uvoz šipki i cijevi od čelika, tarifnih oznaka 7214, 7304, 7306, 7314, podrijetlom iz zemalja koje nisu članice WTO-a, potrebna je uvozna dozvola temeljem Uredbe o određivanju robe koja se izvozi i uvozi na temelju dozvola (NN 67/03, 83/03, 121/03, 198/03 i 127/06).

Roba s dvojnomo namjenom

Sustav nadzora izvoza robe s dvojnomo namjenom provodi se temeljem Zakona o izvozu robe s dvojnomo namjenom (NN 100/04) od 1. siječnja 2005. godine, koji je u potpunosti usklađen s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1334/2000, osim u dijelu koji se odnosi isključivo na države članice EU (obveze država članica prema Europskoj komisiji, opća izvozna dozvola). Nadležno tijelo za izdavanje dozvola za izvoz robe s dvojnomo namjenom je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva. Sukladno Zakonu, promjena krajnjeg korisnika jedan je od postupaka za koje se traži izdavanje nove izvozne dozvole.

Popis robe s dvojnomo namjenom kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u prosincu 2004. godine, utvrđen je Uredbom o popisu robe s dvojnomo namjenom (NN 184/04). Uredba je pripremljena u skladu s Dodatkom I Uredbe Vijeća (EZ) br. 1504/2004.

Pravilnikom o obrascu zahtjeva za izdavanje izvozne dozvole za izvoz robe s dvojnomo namjenom (NN 166/04) propisan je oblik i sadržaj obrasca zahtjeva za izvoz robe s dvojnomo namjenom, te popis dokumenata koji se prilažu uz zahtjev. Obrazac zahtjeva usklađen je s obrascem iz Dodatka IIIa Uredbe Vijeća (EZ) br. 1504/2004.

Izvozni krediti

Poslovi osiguranja izvoza u Republici Hrvatskoj provode se temeljem Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN 138/06) koji u svome članku 10. sadrži odredbu da Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) osigurava izvoz hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske. Zakon o HBOR-u također predviđa da će Vlada Republike Hrvatske pobliže regulirati područje osiguranja izvoza Uredbom o osiguranju izvoza.

II.b. Dvostrani ugovori

Republika Hrvatska danas primjenjuje dva osnovna oblika preferencijalnih trgovinskih ugovora - ugovore o slobodnoj trgovini te ugovore o trgovinskoj i gospodarskoj suradnji. Dodatno, u cilju unapređenja gospodarskih odnosa između Hrvatske i njezinih partnera, sklapaju se i ugovori o poticanju i zaštiti ulaganja.

Svi međunarodni ugovori sklapaju se i izvršavaju sukladno Zakonu o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (NN 28/96).

Svi ugovori o slobodnoj trgovini koje je Hrvatska sklopila temelje se na modelu europskih ugovora o slobodnoj trgovini, a polaze od članka XXIV. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT 1994).

Po svom sadržaju, ti ugovori ulaze u područje Zajedničke trgovinske politike EU koju će Hrvatska biti obvezna preuzeti članstvom u EU.

Nakon stupanja na snagu Ugovora o izmjenama i dopunama i pristupanju Srednjoeuropskom ugovoru o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006) potpisanog 19. prosinca 2006. godine u Bukureštu, Hrvatska će primjenjivati četiri ugovora o slobodnoj trgovini. To su: Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica, potpisan 29. listopada 2001. godine u Luksemburgu (NN-MU 14/01), Ugovor o slobodnoj trgovini između Republike Hrvatske i država EFTA-e potpisan 21. lipnja 2001. godine u Vaduzu (NN-MU 12/01), modernizirani Srednjoeuropski ugovor o slobodnoj trgovini – CEFTA 2006 od 19. prosinca 2006. čiji postupak potvrđivanja je u Hrvatskoj u tijeku, te Ugovor o slobodnoj trgovini između Republike Hrvatske i Republike Turske potpisan 13. ožujka 2002. u Zagrebu (NN-MU 12/02 i 1/07). Ovim ugovorima bit će obuhvaćeno 39 trgovinskih partnera Republike Hrvatske.

CEFTA 2006 sadrži odredbu o povlačenju iz ugovora u slučaju članstva u EU bez prava ostalih stranaka na naknadu zbog izmijenjenih uvjeta poslovanja.

U ovom trenutku u tijeku su pripreme za održavanje prvog kruga pregovora o sklapanju ugovora o slobodnoj trgovini između Republike Hrvatske i Hašemitske Kraljevine Jordan.

Hrvatska je sklopila i primjenjuje brojne dvostrane ugovore koji uređuju područje trgovinske i/ili gospodarske suradnje, te odgovarajući broj ugovora koji uz navedenu suradnju uređuju i suradnju na području industrije, tehničku te znanstvenu suradnju.

Jedan dio gore navedenih ugovora u svojim odredbama sadrži uzajamno odobravanje nekog oblika povlastica, a to je najčešće tretman najpovlaštenije nacije u skladu s pravilima WTO-a. Jedan od oblika povlastica koji ugovorne stranke uzajamno priznaju je i nacionalni tretman u skladu s odredbama WTO-a, te određene povlastice vezane uz privremeni uvoz robe namijenjene sajamskim izložbama te drugim sličnim oblicima prezentacije.

Ugovorima priznate povlastice imale su za Hrvatsku pri ostvarivanju gore navedenih oblika suradnje daleko veće značenje prije članstva u WTO-u. Danas one imaju stvarni učinak samo kod ugovora u kojemu druga stranka ugovora nije članica WTO-a. S obzirom da se i broj država koje ulaze u članstvo WTO-a stalno povećava, značaj ovih ugovora prvenstveno se ogleda u jačanju sveukupne gospodarske suradnje.

Hrvatska je sklopila dvostrane ugovore o poticanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja s ukupno 55 država, od čega su 21 s državama članicama EU.

II.c. Razvojna pomoć

Postojeći oblici razvojne pomoći koju Republika Hrvatska pruža zemljama koje se prema kriterijima OECD-a svrstavaju u skupinu primateljica pomoći, odvijaju se temeljem Ustava Republike Hrvatske (NN 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/00, 124/00 – pročišćeni tekst, 28/01, 41/01 – pročišćeni tekst), te niza zakona koji predviđaju mogućnost međunarodne suradnje, pa samim time i pružanja razvojne pomoći. To su npr.: Zakon o vanjskim poslovima (NN 48/96) i Zakon o sudjelovanju pripadnika oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu (NN 33/02). Dio zakonodavnog okvira čine i međunarodne konvencije kojih je Republika Hrvatska stranka poput Konvencije UN-a o suzbijanju dezertifikacije u zemljama pogođenim jakim sušama i/ili dezertifikacijom, osobito u Africi (NN - MU 11/00) te ugovori s pojedinim tijelima UN-a poput Ugovora o suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Fonda UN-a za djecu (NN - MU 05/95), Ugovora o suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava (NN - MU 11/01) i Memoranduma o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i UN-a o doprinosu sustavu 'stand-by' aranžmana UN-a. Dio pomoći, kako prema zemljama regije, tako i prema nekim zemljama obuhvaćenim Europskom politikom susjedstva ili nekim azijskim zemljama, usmjerava se i kroz bilateralne ugovore o suradnji odnosno provedbene programe na području obrazovanja, znanosti i tehnologije i sl.

II.d. Humanitarna pomoć

Na području humanitarne pomoći u Republici Hrvatskoj na snazi je Zakon o humanitarnoj pomoći (NN 96/03) i Pravilnik o obrascima i načinu vođenja evidencije o pružanju humanitarne pomoći (NN 39/04).

Zakon o humanitarnoj pomoći i Pravilnik o obrascima i načinu vođenja evidencije o pružanju humanitarne pomoći nisu usklađeni sa Uredbom Vijeća (EZ) br. 1257/96 od 20. lipnja 1996. godine, koja se odnosi na humanitarnu pomoć Zajednice trećim zemljama.

Institucionalni okvir

U Republici Hrvatskoj odluke koje se odnose na provedbu **trgovinske politike** donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog nadležnih ministarstava, i to za horizontalne mjere i mjere trgovinske politike na prijedlog Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, a mjere koje se odnose na poljoprivredu na prijedlog Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Unutar Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva ustrojena je Uprava za međunarodne gospodarske odnose i trgovinsku politiku koja izrađuje, provodi i prati provedbu mjera trgovinske politike u skladu s gospodarskom politikom Vlade Republike Hrvatske, te obavlja upravne i stručne poslove vezane uz uključivanje Republike Hrvatske u međunarodne gospodarske organizacije i europske trgovinske integracije.

Uprava za međunarodne gospodarske odnose i trgovinsku politiku sastoji se od tri Odjela – Odjel za trgovinsku politiku, Odjel za međunarodne gospodarske odnose i Odjel za europske integracije. U Upravi za međunarodne gospodarske odnose, kojoj je na čelu pomoćnik ministra, zaposleno je ukupno 23 djelatnika.

U Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, koje je nadležno za izdavanje dozvola za **izvoz robe s dvojnog namjenom** dvije uprave su nadležne za kontrolu izvoza robe s dvojnog namjenom, i to Uprava za međunarodne gospodarske odnose i trgovinsku politiku i Uprava za trgovinu i unutarnje tržište. U Upravi za međunarodne gospodarske odnose i trgovinsku politiku, unutar Odjela za trgovinsku politiku djeluje Odsjek za mjere trgovinske politike koji provodi mjere trgovinske politike, uključivo i pripremu i provedbu propisa vezanih za izvoz robe s dvojnog namjenom, te suradnju s međunarodnim organizacijama. Sistematizacijom radnih mjesta u Odsjeku je zaposleno 4 djelatnika. Odsjek za provedbu mjera trgovinske politike sastavni je dio Odjela za unapređenje trgovine, tržišta i elektroničku trgovinu i djeluje u okviru Uprave za trgovinu i unutarnje tržište. Odsjek sudjeluje u pripremi propisa vezanih za izvoz robe s dvojnog namjenom i obavlja poslove izdavanja dozvola. Odsjek čine tri djelatnika.

Poslove **osiguranja izvoza** u Hrvatskoj provodi Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR), osnovana zakonom 1992. godine kao pravna osoba u stopostotnom vlasništvu Republike Hrvatske kojoj su povjereni zadaci u financiranju obnove i razvitka hrvatskog gospodarstva. U rujnu 1998. godine HBOR je započeo s obavljanjem poslova osiguranja izvoznih poslova u ime i za račun Republike Hrvatske. Za obveze HBOR-a jamči Republika Hrvatska. Nadzorni odbor HBOR-a čini pet ministara u Vladi Republike Hrvatske, tri zastupnika u Hrvatskom saboru i predsjednik Hrvatske gospodarske komore. Tročlanu Upravu HBOR-a imenuje Nadzorni odbor HBOR-a. Novim Zakonom o HBOR-u iz prosinca 2006. godine (NN 138/06) HBOR je definiran kao razvojna i izvozna banka Republike Hrvatske. HBOR je na dan 31. prosinca 2006. imao 244 djelatnika, od čega 12 djelatnika u organizacijskoj jedinici Osiguranje izvoza, izravno podređenoj Upravi HBOR-a. Pravnu i administrativnu podršku Osiguranju izvoza pružaju još četiri djelatnika, u sklopu Sektora pravnih i općih poslova. Za provedbu i nadzor poslova osiguranja izvoza nadležno je Međuministarsko vijeće za osiguranje izvoza, stručna služba Vlade Republike Hrvatske za poslove osiguranja izvoza, sastavljena od po jednog predstavnika ministarstava nadležnih za financije, gospodarstvo, poljoprivredu, vanjske poslove i europske integracije, Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske narodne banke.

Do sada su **razvojni pomoć** pružala razna ministarstva i tijela državne uprave u okviru svojih nadležnosti. Zbog podizanja razine djelotvornosti pružene pomoći kao i nužnosti vođenja jedinstvene evidencije o projektima te kreiranja osmišljene dugoročne strategije suradnje sa zemljama primateljicama pomoći, Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 7. rujna 2006. osnovana je Međuresorna radna skupina za ocjenu stanja i potrebu razvitka politike razvojne pomoći. Spomenutom Radnom skupinom predsjedava državni tajnik u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija.

U okviru Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija politika razvojne pomoći pratila se u Odjelu za UN i to primarno vezano uz provedbu Milenijskih razvojnih

ciljeva, dok se razvoj službene razvojne pomoći EU pratio u okviru Odsjeka za Zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku i vanjske odnose EU.

Za provedbu Zakona o **humanitarnoj pomoći** i Pravilnika o obrascima i načinu vođenja evidencije o pružanju humanitarne pomoći nadležno je Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (Uprava za socijalnu skrb, Odsjek za suradnju s nevladinim organizacijama).

III. USKLAĐIVANJE ZAKONODAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

S obzirom da se pravna stečevina Zajednice u ovom području sastoji u najvećem dijelu od propisa koji su izravno primjenjivi i obvezujući u državama članicama te stoga ne zahtijevaju preuzimanje u nacionalne propise, Republika Hrvatska će u pred-pristupnom razdoblju provesti usklađivanje sa zakonodavstvom EU i donijeti odgovarajuće propise kojima će se osigurati uvjeti za izravnu primjenu zakonodavstva EU tamo gdje je to potrebno.

Aktivnosti i mjere koje Hrvatska u tom smislu planira poduzeti opisane su u nastavku stajališta.

Zakonodavni okvir

III.a. Trgovinska politika

Danom pristupanja Republike Hrvatske EU prestat će se primjenjivati odredbe Zakona o trgovini koje uređuju trgovinsku politiku te će Hrvatska započeti s primjenom Zajedničke trgovinske politike EU.

U pred-pristupnom razdoblju Hrvatska će usko surađivati s Europskom komisijom prilikom svih promjena trgovinske politike.

Svjetska trgovinska organizacija (WTO)

Republika Hrvatska ističe postojanje razlika između svojih obveza koje se odnose na carinske stope i tarifne kvote u skladu s Marakeškim sporazumom o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (WTO) i onih koje primjenjuje EU. U tom pogledu Hrvatska očekuje od Europske komisije da dogovori odgovarajuće aranžmane s odgovarajućim trećim državama unutar okvira WTO-a.

Hrvatska naglašava i razliku u rasporedima specifičnih obveza u trgovini uslugama. Stoga je Hrvatska zatražila pomoć Europske komisije vezano uz usklađivanje sa Zajedničkom trgovinskom politikom EU odnosno pripadajućim dijelom koji se odnosi na trgovinu uslugama, budući se radi o nadležnosti koja se dijeli između Europske zajednice s jedne strane te država članica EU s druge strane. Po pristupanju EU hrvatski raspored će

se mijenjati u dijelu koji pripada u Zajedničku trgovinsku politiku EU, dok će se onaj dio hrvatskog rasporeda koji je u nadležnosti država članica ugraditi u raspored specifičnih obveza Europske zajednice i njenih država članica.

Hrvatska je svjesna obveza koje je preuzela pristupanjem WTO-u, pa tako i obveze započinjanja pregovora o pristupanju višestranom WTO Sporazumu o javnim nabavama (GPA). Ipak, s obzirom da pregovori još nisu započeli, te da je u tijeku intenzivni rad na usklađivanju hrvatskog zakonodavstva na tom području s pravnom stečevinom EU, namjera je Hrvatske da pristupi WTO Sporazumu o javnim nabavama po pristupanju EU. U pred-pristupnom razdoblju, Hrvatska očekuje konzultacije s Europskom komisijom o ovom pitanju.

Po pristupanju EU, Hrvatska će primjenjivati sve obveze koje proizlaze iz mnogostranih i višestranih (plurilateralnih) ugovora WTO-a kojih je stranka Europska zajednica.

Do dana pristupanja EU, Hrvatska će nastojati gdje god je to moguće pratiti stavove EU u okviru WTO-a, te koordinirati stajališta putem Stalnih misija pri WTO-u u Ženevi.

Nadzor uvoza i izvoza neobrađenih dijamanata

RH će s danom pristupanja EU ukinuti Uredbu o nadzoru uvoza i izvoza neobrađenih dijamanata, te direktno primjenjivati Uredbu Vijeća (EZ) br. 2368/2002 kojom se primjenjuje postupak certificiranja Kimberley procesa u Europskim zajednicama. U skladu s člankom 27. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2368/2002 Hrvatska će propisati odgovarajuće kaznene odredbe za prekršitelje navedenog propisa.

Trgovinske prepreke

Republika Hrvatska će od dana pristupanja EU biti u potpunosti spremna primjenjivati pravnu stečevinu EU koja se odnosi na trgovinske prepreke.

Trgovinski zaštitni instrumenti

Republika Hrvatska će danom pristupanja EU biti u potpunosti spremna za provedbu pravne stečevine EU koja se odnosi na instrumente zaštite (antidamping, kompenzacijske mjere i zaštitne mjere), uključivo i mjere koje su usvojene temeljem tih propisa. Danom pristupanja Hrvatske EU prestat će se primjenjivati mjere donesene temeljem Uredbe o zaštiti domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza, te Uredbe o postupku i načinu utvrđivanja antidampinške i kompenzacijske pristojbe.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, kao tijelo nadležno za provedbu trgovinskih zaštitnih instrumenata, informirat će domaće gospodarstvenike o sustavu i mjerama koje provodi EU detaljnim uputama putem Internet stranice ministarstva.

Carinska tarifa i carinske kvote

Uredbom o Carinskoj tarifi za 2008. godinu, koju će Vlada Republike Hrvatske donijeti krajem 2007. godine, uskladit će se primjena stopa carine za sedam tarifnih oznaka koje se odnose na farmaceutske proizvode, na način da se postojeća stopa carine smanji na nulu kao što je propisano Uredbom Komisije (EZ) br. 1719/2005.

Hrvatska će od dana pristupanja EU u potpunosti izravno primjenjivati pravnu stečevinu u području carinske tarife i to: tarifne mjere (MFN stope carine, povlaštene stope carine, izuzeće od plaćanja carina, tarifne kvote i plafone, te povlašteni tarifni tretman vezan uz prirodu robe), mjere vezane uz provedbu Zajedničke poljoprivredne politike u dijelu koji se odnosi na provedbu sustava raspodjele carinskih kvota, mjere vezane uz provedbu Zajedničke trgovinske politike, mjere vezane uz ograničenja u prometu robom i mjere vezane uz prikupljanje statističkih podataka.

Opći sustav preferencijala (GSP)

U trenutku pristupanja EU, Republika Hrvatska će u potpunosti preuzeti shemu Općeg sustava preferencijala (GSP) EU, te je primjenjivati prema svim trećim državama korisnicama sustava.

Tekstil

Republika Hrvatska će od dana pristupanja EU izravno primjenjivati cijelu pravnu stečevinu koja se odnosi na trgovinu tekstilom, uključujući i dvostrane ugovore o trgovini tekstilom koje je sklopila Europska zajednica. Također će započeti primjenu sustava kvota i režim nadzora koji primjenjuje EU za uvoz tekstila.

Čelik

Danom pristupanja EU Republika Hrvatska će izravno primjenjivati pravnu stečevinu koja se odnosi na trgovinu čelikom, uključujući dvostrane ugovore o trgovini čelikom koje je sklopila Europska zajednica. Također će započeti primjenjivati sustav nadzora koji primjenjuje EU za uvoz čelika. Trenutno važeći sustav dozvola za uvoz šipki i cijevi od čelika podrijetlom iz zemalja koje nisu članice WTO-a ukinut će se do dana pristupanja.

Roba s dvojnog namjenom

Republika Hrvatska je svjesna važnosti učinkovite izvozne kontrole u borbi protiv širenja oružja za masovno uništenje. U cilju jačanja vlastitog sustava izvozne kontrole, a i radi poštivanja međunarodnih obveza, naročito Rezolucije 1540 Vijeća sigurnosti UN-a, priprema se izmjena i dopuna Zakona o izvozu robe s dvojnog namjenom. Promjene Zakona se odnose na propisivanje odredbi vezano uz tranzit, pretovar i *brokering* za robu i tehnologiju za koju postoji sumnja da se mogu koristiti za proizvodnju oružja za masovno uništenje, tehničku pomoć u skladu sa Zajedničkom akcijom Vijeća 2000/401/ZVSP (2000/401/CFSP: Council *Joint Action of 22 June 2000 concerning the*

control of technical assistance related to certain military end-uses), te propisivanje primjerenih kaznenih sankcija. U pripremi izmjena i dopuna važećeg Zakona o izvozu robe s dvojnomo namjenom pratit će se odgovarajuća regulativa EU kojom se uspostavlja režim Zajednice za kontrolu izvoza robe i tehnologije s dvojnomo namjenom, čije su izmjene i dopune predložene u prosincu 2006. godine. Izmjene i dopune Zakona o izvozu robe s dvojnomo namjenom donijet će se u I. kvartalu 2008. godine, ukoliko odgovarajuća regulativa EU do tada stupi na snagu.

Novi Prijedlog Uredbe o popisu robe s dvojnomo namjenom, usklađen s Dodatkom I. Uredbe Vijeća (EZ) br. 394/2006 od 27. veljače 2006. godine, pripremljen je u prosincu 2006. godine. Kako su u međuvremenu, na Plenarnoj sjednici *Wassenaar aranžmana*, donesene izmjene i dopune kontrolnog popisa robe s dvojnomo namjenom, koje je Hrvatska obvezna ugraditi u prijedlog Uredbe o popisu robe s dvojnomo namjenom, njeno usvajanje predviđeno je do kraja travnja 2007. Daljnje usklađivanje s popisom robe s dvojnomo namjenom u skladu s Dodatkom I. Uredbe Vijeća pratit će i dinamiku usvajanja odgovarajućeg Dodatka I. Uredbe Vijeća. Usklađivanje s novim Dodatkom I. Uredbe Vijeća, koji je u pripremi, predviđeno je tijekom 2007. godine. Pri usklađivanju s popisom robe s dvojnomo namjenom uzet će se u obzir i liste međunarodnih režima o kontroli izvoza.

Također će se nastaviti aktivnosti vezano uz učinkovitiju provedbu propisa o kontroli izvoza, kroz osiguranje odgovarajućih administrativnih kapaciteta, te suradnju s industrijom. Također, Hrvatska će pojačati napore vezano uz pristupanje ostalim međunarodnim režimima čija još nije članica (Australaska skupina i Režim kontrole raketne tehnologije).

Hrvatska će danom pristupanja EU primjenjivati zajednički sustav nadzora izvoza robe s dvojnomo namjenom EU. S ciljem učinkovite provedbe propisa EU o nadzoru izvoza robe s dvojnomo namjenom, neposredno prije pristupanja EU važeći Zakon o izvozu robe s dvojnomo namjenom stavit će se izvan snage, te će se donijeti primjereni zakonski okvir koji će osigurati uvjete za izravnu primjenu pravne stečevine o nadzoru izvoza robe s dvojnomo namjenom određivanjem nacionalnog tijela nadležnog za provođenje propisa, propisivanjem postupka podnošenja zahtjeva, te utvrđivanjem kazni.

Izvozni krediti

Uredba o osiguranju izvoza uključivat će odredbe o načinima pod kojima HBOR u ime i za račun Republike Hrvatske osigurava izvozne poslove, kao i odredbe o sastavu i nadležnostima Međuministarskog vijeća za osiguranje izvoza kao Vladine stručne službe za poslove osiguranja izvoza. Donošenje Uredbe o osiguranju izvoza predviđeno je u prvoj polovici 2007. godine.

Uredba o osiguranju izvoza preuzet će sadržaj odgovarajućih propisa EU o osiguranju izvoza (kao što su Direktiva Vijeća 98/29/EZ od 7. svibnja 1998., Direktiva Vijeća 84/568/EEZ od 27. studenog 1984., Odluka Vijeća 82/854/EEZ od 10. prosinca 1982. i Priopćenje Komisije državama članicama u skladu s člankom 93. stavkom 1. Ugovora o

osnivanju EZ-a o primjeni članaka 92. i 93. Ugovora na kratkoročno osiguranje izvoznih poslova od 17. rujna 1997.).

Na taj način zakonodavstvo Republike Hrvatske, u dijelu propisa o osiguranju izvoza, bit će i prije pristupanja EU usklađeno s pravnom stečevinom, pri čemu će se sustav najmanjih premijskih stopa uskladiti, a obveze izvještavanja Europske komisije primjenjivati danom pristupanja Hrvatske EU.

III.b. Dvostrani ugovori

Republika Hrvatska je spremna tijekom pred-pristupnog razdoblja otkazati ili uskladiti postojeće međunarodne ugovore koji sadrže elemente trgovinske politike. Po pristupanju EU, Hrvatska će na odgovarajući način pristupiti ili započeti primjenjivati trgovinske ugovore koje je s trećim državama sklopila Europska zajednica i njezine države članice.

Ugovori o slobodnoj trgovini koje će Hrvatska primjenjivati do članstva u EU bit će otkazani u cijelosti najkasnije dan prije pristupanja EU.

Ugovori o trgovinskoj i gospodarskoj suradnji koje je Hrvatska sklopila s trećim državama izmijenit će se na način da će se iz sadržaja ugovora isključiti odredbe koje su suprotne Zajedničkoj trgovinskoj politici EU ili će se otkazati u cijelosti do dana pristupanja. Odluka o tome hoće li se pojedini ugovor otkazivati u cijelosti ili će se izmijeniti na način da bude usklađen s pravnom stečevinom EU temeljit će se na gospodarskom i političkom interesu Republike Hrvatske.

Hrvatska će poduzeti sve potrebne korake kako bi se odredbe sklopljenih ugovora o poticanju i zaštiti ulaganja s trećim državama uskladile s pravnom stečevinom do dana pristupanja EU.

Kako bi se ispunile obveze Republike Hrvatske u pred-pristupnom razdoblju, osnovana je radna skupina koja je započela s radom na analizi sklopljenih međunarodnih ugovora, te izradi plana daljnjeg postupanja.

III.c. Razvojna pomoć

Republika Hrvatska u potpunosti podržava načela na kojima počiva politika razvojne pomoći Zajednice te se sustavno pridružuje svim izjavama EU usmjerenima na poticanje razvoja i ostvarivanje Milenijskih ciljeva. U promišljanju i planiranju vlastite politike razvojne pomoći, Republika Hrvatska se rukovodi načelima iznijetim u dokumentu „Europski konsenzus o razvoju“ (*European Consensus on Development*) te u Milenijskoj deklaraciji UN. Po pristupanju EU, Republika Hrvatska je spremna, u koordinaciji s ostalim državama članicama, pridonositi ostvarivanju politike razvojne suradnje EU, u skladu s odredbama Ugovora o osnivanju EZ (čl. 177-181a) te relevantnim zaključcima Europskog vijeća i Vijeća EU, kao i drugim izjavama i dokumentima EU. Hrvatska je svjesna obveza koje proizlaze iz punopravnog članstva u EU te će, sukladno mogućnostima, sustavno povećavati iznos sredstava namijenjenih pružanju razvojne

pomoći i nastojat će dosegnuti predviđena izdvajanja za službenu razvojnu pomoć (*Official Development Assistance*) od 0,17% BDP u 2010. i 0,33% u 2015. godini.

Tijekom 2007. započet će s radom Odjel za razvojnu suradnju u okviru Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija čije će prioritetne zadaće biti da, u suradnji s drugim tijelima državne uprave, privatnim i nevladinim sektorom okupljenima u Međuresornoj radnoj skupini uspostavi djelotvorni mehanizam prikupljanja podataka o pruženoj pomoći, metodologiju izračuna njezine vrijednosti te da ostvari prve korake ka stvaranju odgovarajućeg zakonodavnog okvira. Donošenje Zakona o razvojnoj pomoći kojim bi se zamijenio postojeći zakonodavni okvir sastavljen od niza propisa, te dvostranih i višestranih ugovora predviđeno je za 2008. godinu. Pri izradi Zakona vodit će se računa o iskustvima drugih država članica te preporukama Europske komisije.

III.d. Humanitarna pomoć

Republika Hrvatska će osigurati primjerene kapacitete za sudjelovanje u humanitarnoj politici EU prema trećim zemljama i otkloniti neusklađenost do pristupanja EU.

Za III. kvartal 2008. godine predviđeno je donošenje novog Zakona o humanitarnoj pomoći i provedbenog propisa radi usklađivanja u dijelu koji se odnosi na ciljeve i opća načela humanitarne pomoći koju financira Zajednica te na postupke za provođenje humanitarne pomoći i humanitarnih akcija pri pružanju humanitarne pomoći trećim zemljama, sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 1257/96 od 20. lipnja 1996. godine. Zakon će biti pripremljen u konzultacijama s različitim subjektima u Republici Hrvatskoj, između ostalog i onim relevantnim za područje civilne zaštite te s Upravom za humanitarnu pomoć Europske komisije.

U definiranju humanitarne pomoći posebice će se voditi računa da se pored prirodnih katastrofa definiraju i one uzrokovane ljudskim faktorom kao što će se voditi računa i o jasnom određivanju pružanja humanitarne pomoći u skladu s potrebama.

Uz rad na unaprjeđenju provedbe i koordinacije pri pružanju humanitarne pomoći vodit će se računa i o povećanju sredstava namijenjenih humanitarnoj pomoći.

Institucionalni okvir

Na području **trgovinske politike** primjena pravne stečevine neće zahtijevati osnivanje novih institucija. Ipak, bit će potrebno ojačati postojeće kapacitete u Upravi za međunarodne gospodarske odnose i trgovinsku politiku Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, kao i u ostalim tijelima državne uprave nadležnima za provedbu trgovinske politike. Jačanje kapaciteta na ovom području provest će se u razdoblju do pristupanja EU u skladu s potrebama koje će proizaći iz primjene pravne stečevine na ovom području. Kao prvi korak jačanja kapaciteta tijekom 2007. godine povećat će se broj djelatnika u Upravi za međunarodne gospodarske odnose i trgovinsku politiku s 23 na 32 djelatnika.

Također, u Upravi za trgovinu i unutarnje tržište, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva u tijeku je osnivanje novog Odjela za provedbu mjera trgovinske politike s ciljem jačanja provedbe sustava izvozne kontrole. Novi Odjel obavljat će poslove vezano uz provedbu mjera trgovinske politike, izdavat će **dozvole za izvoz i uvoz oružja te robe s dvojnog namjenom**, te sudjelovati u pripremi i izradi propisa za navedeno. Predviđeno je da u Odjelu radi načelnik i tri djelatnika.

Na području **razvojne pomoći**, pokrenut je i formalnopravni postupak za izmjenu postojeće Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija i DM/KU u inozemstvu (NN 133/05) temeljem koje će se, u okviru Uprave za međunarodnu gospodarsku suradnju, osnovati poseban Odjel za razvojnu suradnju.

Za učinkovitu provedbu politike razvojne pomoći, uz skoro osnivanje Odjela za razvojnu suradnju, radit će se na jačanju administrativnih kapaciteta kroz dodatnu obuku kadrova koji će biti uključeni u proces. Cilj je, da se u suradnji s pojedinim članicama EU organiziraju specijalizirani tečajevi usmjereni na obučavanje ne samo državnih službenika koji će provoditi politiku pružanja razvojne pomoći, već i predstavnika nevladinih udruga i privatnog sektora.

Do dana pristupanja Hrvatska će biti spremna za provedbu zajedničke **humanitarne politike** Zajednice prema trećim državama. U tu svrhu predviđeno je jačanje administrativnih sposobnosti, te utvrđivanje krovne institucije nadležne za humanitarnu pomoć. Jačanje administrativne sposobnosti, te donošenje odluke o krovnoj instituciji provest će se koristeći najbolja iskustva država članica EU, te uz konzultacije s Europskom komisijom.